

Wmo subsidieprogramma 2013

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 9 oktober 2012

**Gemeente Helmond
dienst Samenleving en Economie
afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling en Dienstverlening**

VOORWOORD	5
1 Inleiding	7
2 Wmo subsidiekader 2013	11
3 Subsidies	15
4 Thema Aandachtskinderen en -gezinnen	17
5 Thema Meervoudige problematiek	23
6 Thema Participatie	27
Bijlage 1 Overzicht totaalsubsidie per professionele organisatie	- 1 -
Bijlage 2 Subsidies vrijwilligersorganisaties	- 1 -

VOORWOORD

Van "Leunen" naar "Steunen"!

Graag willen we dat Helmond een fijne stad is en blijft, een stad waar je je veilig voelt, maar vooral welkom. Een stad waar je mening ertoe doet, een stad die je aanspreekt op je eigen talenten en je uitdaagt om die in te zetten. Een stad waar je gemist wordt als je er niet bent.

We zijn niet in staat om alle problemen van onze inwoners in Helmond op te lossen. Maar we proberen wel om ze hanteerbaar te maken. We gaan niet meer alles overnemen, maar juist in gesprek over verwachtingen, zorgen, wensen en hoe en wie we nodig hebben om het leven wat prettiger te maken.

Dat kunnen we niet alleen. Daar hebben we heel wat mensen voor nodig. En al die mensen samen komen tot mooie dingen. Professionele hulpverleners, maar juist ook onze vrijwilligers die omzien naar onze inwoners. Die er zorg voor dragen dat er een buurtfeest is of als er ruzie is dat er dan bemiddeld wordt. Die ervoor zorgen dat je samen met je sportclub kunt juichen in de kantine als je gewonnen hebt.

Of die vrijwilliger die orde op zaken brengt als je niet meer de post open durft te maken omdat je schulden hebt. Of die hulpverlener in het gezin die moeder ondersteunt omdat het chaos is in haar hoofd. Mooie mensen die soms net op het juiste moment je een duwtje in de goede richting geven.

Al die mogelijkheden liggen opgesloten binnen dit programma. Het Wmo subsidieprogramma is nooit af. We blijven hieraan sleutelen en blijven in gesprek met onze instellingen en onze burgers.

We blijven innoveren. Wat betreft 'luisteren naar de vraag en achter de vraag' zijn we nog lang niet uitgeleerd. We zijn er trots op dat bijna €17 miljoen wordt geïnvesteerd om het leven in Helmond fijn te maken! Ik hoop dat u dat ook zo mag ervaren, want samen kunnen we nog veel meer!

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Margreet de Leeuw-Jongejans,
Wethouder Zorg, Welzijn, Jeugd en Onderwijs

1 Inleiding

Aanleiding

Voor u ligt het Wmo subsidieprogramma 2013. Sinds 2012 kenmerkt het programma zich door een nieuwe werkwijze. Naast het (verder) bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening streven we naar een effectieve en efficiënte samenwerking tussen maatschappelijke organisaties.

Organisaties werken vanuit een gezamenlijk ontwikkelde en gedeelde visie op dienstverlening. Deze visie sluit aan op de gewenste maatschappelijke effecten en de beleidsdoelen uit het door de gemeenteraad vastgestelde Wmo beleid en Integraal Jeugdbeleid.

De gesubsidieerde diensten leveren vervolgens resultaten (output) op die bijdragen aan gewenste effectresultaten ofwel outcome. Op een drietal relevante thema's – te weten aandachtskinderen en -gezinnen, meervoudige problematiek en participatie – formuleerden we deze outcome.

Wmo subsidiekader 2013

Begin april 2012 ontvingen onze maatschappelijke organisaties het Wmo subsidiekader 2013. Daarin verwoordden we de ambities voor 2013. We beschreven eveneens de financiële kaders.

Ontwikkelingen

Het inhoudelijke subsidiekader voor 2013 wijkt in beperkte mate af van het kader uit 2012. In het volgende hoofdstuk treft u dit kader aan. Tegelijkertijd vinden ontwikkelingen plaats, die we graag toelichten:

- *Gebiedsgericht werken en één plan*
Samen met de maatschappelijke organisaties ontwikkelen we een aanpak voor gebiedsgericht werken. Het doel is een betere en effectievere dienstverlening te bieden voor – in de eerste plaats – huishoudens met meervoudige problematiek, zodat herhaald beroep op langdurige en intensieve ondersteuning afneemt. Vanuit wijkteams werken generalistische professionals en vrijwilligers samen. De wijkteams werken integraal (op alle leefgebieden) en doen wat nodig is om de grip op het normale leven te herstellen of de situatie te stabiliseren. De verantwoordelijkheid voor de inzet van de ondersteuning leggen we zo laag mogelijk (bij deze wijkteams) neer. We vragen bovendien flexibele inzet van alle professionals, waarbij acute interventies gepleegd worden als de situatie dat vraagt. In 2012 startten we de pilots Jeugd en gezinswerk (Krachtteams). Kenmerkend voor de aanpak is de één plan benadering, waarbij per gezin/hulpvrager één integraal plan en één coördinerend ondersteuner ter sprake is. Daarmee voorkomen we dat meerdere organisaties langs elkaar heen werken. Bovendien hebben we iedere hulpvrager en het passende aanbod in beeld. Voor het thema meervoudige problematiek ontwikkelen we een vergelijkbare aanpak.
- *Tegenprestatie*
Het huidige tijdsgewricht kenmerkt zich door vergrijzing, individualisering en noodzakelijke bezuinigingen op professionele dienstverlening. Om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden, is de inzet van talenten en kwaliteiten van alle inwoners gewenst. We willen mensen betrekken bij de samenleving en de eigen kracht én verantwoordelijkheid centraal stellen. In het subsidiekader van 2012 verwoordden we dit reeds. Momenteel werken we dit onderwerp verder uit voor inwoners met een bijstandsuitkering. We vragen van hen een tegenprestatie in de overtuiging dat deelname aan de samenleving het welzijn van deze inwoners vergroot en het besef dat we alle handen nodig hebben. Eind 2012 onderzoeken we de mogelijkheden om concreet invulling te geven aan deze ambitie.
- *Samenwerking met Peelgemeenten*
Gemeenten krijgen te maken met een drietal decentralisaties vanuit het rijk. De transitie van de jeugdzorg en decentralisatie van de functie begeleiding vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) raken het voorliggende programma het meest, de Wet werken naar vermogen in minder mate. De voorbereiding van deze wijzigingen zijn in volle gang en besluitvorming erover vindt in 2013 plaats. In goed overleg met de Peelgemeenten bekijken we de mogelijkheden om hierin samen op te trekken. Naast het ontwikkelen van een gedeelde visie gaat het om samenwerking in de uitvoering. We zien daarbij grote voordelen zoals kennisaccumulatie en kostenbesparing in de uitvoering.

- *Innovatieve oplossingen (Slimmer Leven)*

In onze gemeente lopen een aantal Slimme Zorg projecten. Eén hiervan betreft het gratis aanbieden van het gebruik van de zorgsite aan alle inwoners van Helmond. Op 21 september 2011 is aan (gesubsidieerde) partners op het gebied van zorg en welzijn tijdens een bijeenkomst geïnformeerd over het nut van de zorgsite en is gevraagd het gebruik ervan onder de aandacht te brengen van medewerkers, klanten en vrijwilligers. Communicatiemateriaal is ter beschikking gesteld. De zorgsite is een hulpmiddel om het regelen van zorg en de communicatie hierover makkelijker te maken. Het ondersteunt en ontlast de mantelzorger en vrijwilliger, maar is ook een uitstekend instrument in het kader van zelfregie, zelfredzaamheid en 'samenredzaamheid'. Daarnaast wordt het makkelijker om je als vrijwilliger te verbinden aan iemand om mee te helpen (taken uitvoeren passend bij eigen agenda, geen verplichting vooraf). Wij vragen alle partners het gebruik van de zorgsite onder de aandacht te brengen van mantelzorgers, vrijwilligers, zorgvragers en eigen personeel.

Subsidieaanvragen

Voor 1 juni ontvingen we van de maatschappelijke organisaties de subsidieaanvragen voor 2013. In deze aanvragen zijn op ons verzoek per dienst de volgende onderwerpen uitgewerkt:

- Doelgroep(en);
- Resultaten (output inclusief indicatoren);
- Bijdrage aan thema en outcome;
- Omschrijving van de activiteiten;
- Samenwerkingspartners;
- Uren- en kostenoverzicht.

In het voorliggende programma zijn deze gegevens vanwege de hoeveelheid informatie niet opgenomen. Ze maken wél onderdeel uit van de resultaatafspraken die we met organisaties maken.

Kortingen

In 2013 staat in totaal ruim €2 miljoen minder dekking voor het Wmo subsidieprogramma ter beschikking dan in 2012. De oorzaak ligt enerzijds bij noodzakelijke meerjaren bezuinigingen die met de programmabegroting 2011 door de gemeenteraad zijn vastgelegd. Anderzijds is sprake van een rijkskorting op de Wmo prestatievelen 7, 8 en 9 en het wegvallen van een groot deel van de provinciale subsidies voor Samen Investeren. In 2013 staat nog €48.000 aan middelen Samen Investeren ter beschikking op de post Zomeracademie. De kortingen komen neer op de volgende bedragen en posten:

- €400.000 op maatschappelijke organisaties;
 - €150.000 op het accommodatiebeleid;
 - €860.000 aan maatregelen vanwege het wegvallen van middelen Samen Investeren;
 - €665.000 vanwege rijkskortingen op de decentralisatie uitkering maatschappelijke opvang.
- De kortingen zijn aanvullend op de vorig jaar doorgevoerde bezuinigingen ter hoogte van ruim € 1 miljoen (zie het Wmo subsidieprogramma 2012, bijlage 1).

Beoordeling subsidieaanvragen

In het Wmo subsidieprogramma 2013 zijn de noodzakelijke kortingen verwerkt. Uiteindelijk levert dit een sluitend programma op. De volgende uitgangspunten namen we in acht bij de beoordeling van aanvragen en het (gedeeltelijk) afwijzen ervan:

- Effectueren van reeds eerder aangekondigde bezuinigingen (Programmabegroting 2011);
- In standhouden van een basisniveau aan professionele ondersteuning, waarmee de eigen kracht van inwoners en sociale netwerken optimaal versterkt en ondersteund worden. De kortingen raken diensten die niet volledig aansluiten bij de visie op dienstverlening of de gewenste outcome of waarbij sprake is van overlap;
- Toepassen van een efficiencykorting van maximaal 10% op de professionele organisaties;
- Doorvoeren van een korting van 5% op de activiteitsubsidies van vrijwilligersorganisaties. Bij de effectuering houden we rekening met de individuele mogelijkheden van de vrijwilligersorganisaties om deze korting op te vangen.

Naast bovenstaande beoordelen we de subsidieaanvragen meer inhoudelijk op de mate waarin de visie op dienstverlening erin naar voren komt en welke bijdrage ze leveren aan de gewenste outcome. In het voorliggende programma beschrijven we op hoofdlijnen de redenen dat aanvragen zijn afgewezen. In de subsidiebeschikkingen aan organisaties onderbouwen we afwijzingen meer uitgebreid.

Verantwoording nieuwe stijl

Subsidieverantwoording is gericht op het vaststellen van de doelmatigheid en rechtmatigheid van de verstrekte subsidies. Daarnaast zetten we verantwoording in het teken van vooruitgang, een verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening.

In 2012 gaven we al aan dat we streven naar een vorm van verantwoording nieuwe stijl die minder tijdrovend is voor organisaties en tegelijk meer inzicht biedt in de kwaliteit van de diensten. Werken organisaties volgens de gezamenlijk vastgestelde visie op dienstverlening en dragen de resultaten van deze diensten en activiteiten bij aan de te realiseren outcome?

Daarnaast trekken we de verantwoording breder dan van organisaties naar gemeente. We geven inzicht in de gerealiseerde opbrengsten naar de gemeenteraad, maar ook naar andere (vrijwilligers)organisaties in onze stad, naar burgers en cliëntvertegenwoordigers. Momenteel werken we deze ambitie uit in een passende en gedegen werkwijze.

In de verantwoording van de subsidies staan de volgende uitgangspunten centraal:

- van verbreding naar verdieping;
- minder regels en bureaucratie;
- vertellen naast tellen (de actualiteit en het achterliggende verhaal);
- openheid en gecontroleerd vertrouwen;
- horizontale verantwoording tussen de maatschappelijke partners;
- betrekken van management en bestuur/gemeenteraad bij verantwoording en majeure onderwerpen;
- kritisch (bij)sturen op kwaliteit en naleving van de visie met (beperkte) middelen.

In de subsidiebeschikkingen leggen we de resultaatafspraken met de organisaties vast. Daarbij sluiten we aan op de onderwerpen die in de aanvragen genoemd zijn én in het voorliggende subsidieprogramma zijn vastgelegd. Vervolgens toetsen we deze resultaten als volgt:

- Kwartaalgesprekken. Op basis van kwartaalrapportages (stoplicht methode) bespreken we de mate waarin professionals werken volgens de visie, de voortgang van de resultaten (kengetallen), de bijdrage aan de outcome en eventuele noodzakelijke bijstellingen. Het gaat dan onder meer om trends en beleidsaanbevelingen. Als we bijvoorbeeld een toename signaleren van het aantal meldingen voor een dienst of het ontstaan van wachtlijsten, dan bekijken we de gewenste stappen, zoals (her)prioriteitring of een aanpassing in de werkwijze;
- Inhoudelijk en financieel jaarverslag (vòòr 1 april 2014). Verantwoording van de ontvangen subsidie om de doel- en rechtmatigheid te toetsen vindt plaats in jaarverslagen. In de financiële verantwoording kijken we (op hoofdlijnen) naar de opbouw van kostprijzen en geleverde uren. In de inhoudelijke verantwoording beoordelen we of de resultaatafspraken gerealiseerd zijn, gewerkt is volgens de visie en de bijdrage aan de afgesproken outcome gerealiseerd is. Als zowel de financiële als inhoudelijke verantwoording volstaat, stellen we de subsidie vast.

Leeswijzer

In hoofdstuk twee vindt u het Wmo subsidiekader 2013. Daarin beschrijven we onze vraag aan de professionele organisaties. Hoofdstuk drie beschrijft op hoofdlijnen de subsidies die we verstrekken. In de hoofdstukken vier tot en met zes noemen we per thema de diensten.

In de eerste bijlage geven we op hoofdlijnen een overzicht van de subsidies die we aan vrijwilligersorganisaties verstrekken. In een apart document – Wmo subsidieprogramma 2013 vrijwilligersdeel – zijn de subsidies aan de vrijwilligersorganisaties verder uitgewerkt. Dit vrijwilligersdeel is op aanvraag bij de gemeente te verkrijgen. Tot slot bevat bijlage twee een totaaloverzicht van subsidies per professionele organisatie.

2 Wmo subsidiekader 2013

Inleiding

Het Wmo subsidiekader 2013 vormt de basis voor subsidieverstrekking. Het kader bestaat uit onze visie op maatschappelijke dienstverlening én een overzicht van te realiseren resultaten op outcome-niveau op een drietal thema's.

Het Wmo subsidiekader 2013 is zowel gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde beleidskaders als de inbreng die we in een voorbereidingstraject ontvingen van diverse maatschappelijke partners en cliëntvertegenwoordigers. Relevante beleidskaders zijn de herijkte beleidskaders Wmo en het IJB (2011-2015), maar eveneens de visie op Persoonlijke Ondersteuning (en MAATwerk) en het participatiebeleid.

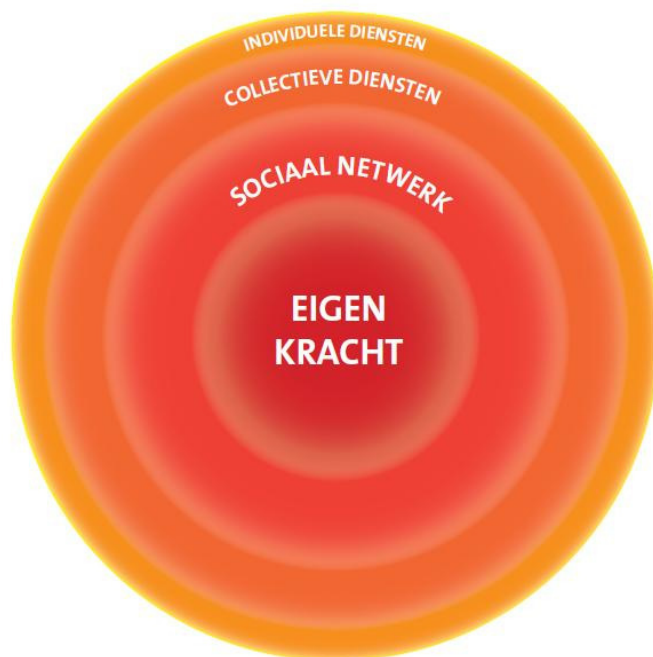
Het kader is voor het eerst bij de subsidieverstrekking in 2012 gebruikt. De beschreven visie en gewenste outcome is actueel een voor 2013 is het kader zodoende niet noemenswaardig gewijzigd.

Samenvattend gaan we in de toekomst uit van de volgende vuistregels:

1. Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van inwoners (en sociale netwerken) zijn het uitgangspunt in de dienstverlening;
2. Wederkerigheid: inwoners zetten talenten en kwaliteiten in voor maatschappelijke participatie en (vrijwilligers)werk;
3. Niet onnodig problematiseren, maar normaliseren, mogelijkheden zien en kansen benutten;
4. Integraal en afgestemd aanbod;
5. Licht en kortdurend aanbod waar kan, zwaarder waar nodig;
6. Proactieve, flexibele en snelle inzet van professionals gericht op de uitvoering (direct contact doelgroep);
7. Inzet van bewezen effectieve methoden, gericht op doelgroepen die extra aandacht vragen (zoals probleemgezinnen vanwege aanwezigheid kinderen) en waarbij een optimaal resultaat verwacht wordt.

In onderstaande werken we deze vuistregels verder uit.

Visie op maatschappelijke dienstverlening

Visie op de doelgroep:

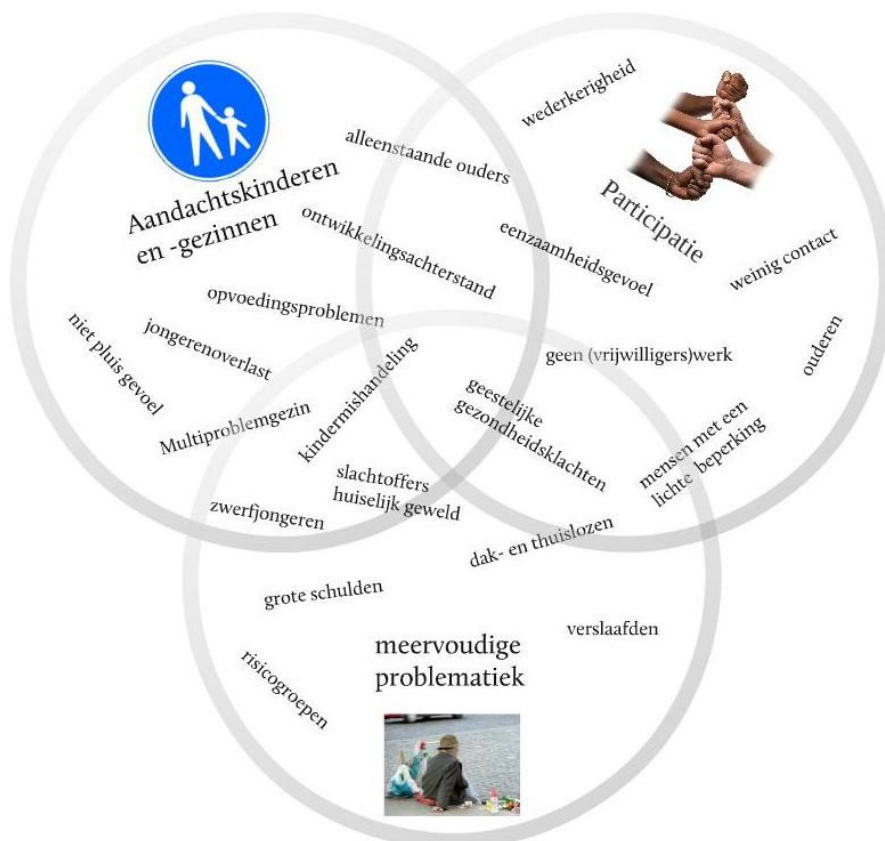
1. Het vergroten van de eigen kracht (zelfredzaamheid) en van sociale netwerken ('samenredzaamheid') en de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners staan centraal;
2. Alle mensen hebben talenten en kwaliteiten. We zetten deze optimaal in via maatschappelijke participatie en (vrijwilligers)werk, zodat het welzijn van onze inwoners en de sociale samenhang in de stad wordt bevorderd. Daarbij gaan we uit van wederkerigheid (niet alleen halen, ook brengen).

Visie op de dienstverlening:

3. Preventie (en aandacht voor kinderen) staat voorop, want voorkomen is beter dan genezen;
4. Interventies zijn in beginsel eindig en kortdurend;
5. Professionals hebben een flexibele en proactieve houding (direct erop af) en dragen een gezamenlijke verantwoordelijkheid, die we terugzien bij signalering, toeleiding, interveniëren en innovatie;
6. De inwoner staat centraal en een integrale analyse¹ en werkwijze zijn het uitgangspunt: de vraag achter de vraag en lichte ondersteuning waar kan, zwaarder waar moet;
7. De uitvoering kenmerkt zich door een sluitende aanpak, waarbij vertrouwen in de professional het uitgangspunt vormt en samenwerking natuurlijk tot stand komt.

Thema-groepen

Het merendeel van onze inwoners redt zich op eigen kracht en/of met een sociaal netwerk. Eventueel maken zij kortdurend gebruik van collectieve (of individuele) diensten. Een groep inwoners kampt echter met een meer complexe en meervoudige ondersteunings- of zorgvraag. Afzonderlijke en kortdurende interventies bieden voor deze groep veelal onvoldoende resultaat. Bij dit soort vraagstukken is samenwerking tussen maatschappelijke partners extra relevant. Daarnaast zien we een grote politieke en bestuurlijke urgentie om op deze vraagstukken te sturen.

¹ De volgende leefgebieden maken onderdeel uit van de integrale analyse: wonen/huisvesting, gezondheid (lichamelijk en psychisch), vrije tijd/sociale contacten, opvoeden, veiligheid, (vrijwilligers)werk, inkomen/financiën en opleiding/ontplooiing (zingeving).

In overleg met de maatschappelijke partners zijn we tot de volgende drie thema-groepen gekomen:

- A. Aandachtskinderen en –gezinnen: niet pluis gevoel bij professionals en werkelijke problematiek, zoals ontregelde huishoudens en opvoedingsproblemen;
- B. Inwoners met meervoudige problematiek (geestelijke gezondheid, verslaving en/of huisvesting, schulden, et cetera) inclusief inwoners die dreigen tot deze groep te vervallen;
- C. Participatie: het inzetten van kwaliteiten en talenten van geïsoleerde inwoners in maatschappelijke participatie of (vrijwilligers)werk om zo sociaal isolement (feitelijke contacten) en eenzaamheid (emotioneel en sociaal) tegen te gaan (wederkerigheid).

Onder deze thema-groepen vallen verschillende klantgroepen. Daarnaast is regelmatig sprake van overlap tussen de thema's (zie de afbeelding). Een scherpe afgrenzing tussen de thema's willen we voorkomen. Het is juist van belang om verbanden en relaties te zien en in de dienstverlening terug te laten komen.

Outcome en indicatoren

Voor de drie thema-groepen benoemen we vooraf prestaties op outcome-niveau. Prestaties op dit niveau raken de kern van de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsdoelen. Outcome gaat over het effect dat we met de gesubsidieerde diensten en activiteiten voor onze inwoners en stad bereiken. De feitelijke resultaten van deze afzonderlijke diensten en activiteiten dragen bij aan de realisatie van de outcome. Van een één-op-één relatie is echter geen sprake. Outcome realiseren we door het boeken van meerdere resultaten naast elkaar.

In onderstaande bieden we een overzicht van de eerder geformuleerde outcome en indicatoren per thema. In de volgende hoofdstukken beschrijven we de diensten die bijdragen aan de realisatie van deze outcome. In hoofdstuk zeven beschrijven we de wijze waarop de sturing op deze resultaten plaatsvindt.

Thema Aandachtskinderen en -gezinnen

Voorkomen en normaliseren van aandachtskinderen en -gezinnen

1. *Kinderen maken (vanaf groep 3) een goede start in het basisonderwijs*
 - % Doelgroepkinderen dat deelneemt aan VVE
2. *Jongeren hebben een startkwalificatie of hebben (begeleid) werk (van minstens 24 uur per week)*
 - % Jongeren van 23 jaar dat een startkwalificatie heeft
 - % Jongeren VO niveau (15-22 jaar) dat school verlaat zonder startkwalificatie
 - % Jongeren op MBO-niveau (15-22 jaar) dat school verlaat zonder startkwalificatie
 - % Jeugdwerklozen ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking en/of per jaar
3. *Kinderen en jongeren groeien gezond op en zijn gezond*
 - % Jongeren dat hun eigen gezondheid als matig/slecht beoordeelt
 - % Opvoeders/opgroeiers dat de gezondheid van kinderen als matig/slecht beoordeelt
 - % Kinderen en jongeren met overgewicht
 - % Jongeren dat alcohol/drugs gebruikt
 - % Jeugdigen dat bereikt wordt door JGZ
4. *Opvoeders, zijn met zo beperkt mogelijke ondersteuning, in staat om opvoeding en huishouden in goede banen te leiden*
 - Aantal risicogroepen (conform staat van de jeugd)
 - (Herhaald) beroep op geïndiceerde jeugdzorg
 - Gemiddeld bedrag voor individuele dienstverlening dat per aandachtjongere/gezin wordt ingezet door gemeente
 - Aantal unieke kinderen/gezinnen dat in Helmond wordt begeleid ten opzicht van de doelgroep
 - Aantal unieke kinderen/gezinnen dat na jaar weer op de rit is gezet ten opzichte van de doelgroep
5. *Jongeren, zijn met zo beperkt mogelijke ondersteuning, in staat om hun leven in goede banen te leiden*
 - Zie onder 4.
6. *Minder overlast door jongeren*
 - Meldingen bij politie van overlast door jeugd
 - Ervaren overlast door bewoners

Thema Meervoudige problematiek

1. *Alle inwoners met meervoudige problematiek hebben een integraal plan en een traject, waarvoor een organisatie/professionaal verantwoordelijk (coördinatie) is*
 - % Van doelgroep dat wordt bereikt en toegeleid naar zorg of ondersteuning neemt toe
 - 100% Van de bereikte doelgroep heeft een intake en een opgesteld individueel trajectplan waarbij doelen zijn geformuleerd op de leefgebieden (zie visie)
 - Bij 100 % van de bereikte doelgroep is na beëindiging van het traject voortgang geboekt op de gestelde doelen
 - Klanttevredenheid gemeten in tweejaarlijks onderzoek van de uitvoerende instellingen
2. *De doelgroep woont zo zelfstandig mogelijk*
 - Aantal huisuitzettingen bij corporaties in verhouding tot aantal corporatiewoningen (exclusief de huisuitzettingen vanwege hennepeteelt)
 - Aantal residentieel daklozen t.o.v. totaal aantal daklozen vergeleken met de situatie in 2006
 - Huiselijk geweld: aantal meldingen en aantal ingezette trajecten
3. *De doelgroep wordt ondersteund bij de financiële huishouding*
 - Voor de doelgroep worden de randvoorwaarden (oplossen van grote problematiek) gerealiseerd om deel te nemen aan het reguliere aanbod
 - Percentage van de doelgroep dat ondersteund wordt vanuit het reguliere aanbod
4. *De doelgroep participeert in de maatschappij (wederkerigheid)*
 - Aantal personen dat deelneemt aan dagbesteding, dagopvang en/of activiteitenbegeleiding
5. *Dakloosheid wordt voorkomen door het bieden van voorlichting (aan doelgroep en intermediairs) en toeleiding*
 - Aantal toeleidingen van personen, die bereikt worden via een outreachende werkwijze, naar hulpverlening (= ondersteuning en zorg)

Thema Participatie

Participatie: tegengaan van eenzaamheid en sociaal isolement (wederkerigheid)

1. *Inwoners zijn zelfredzaam en maatschappelijk actief en/of zorgen voor elkaar (sociale samenhang en onderlinge betrokkenheid)*
 - Het aantal kwetsbare inwoners met eenzaamheidsproblematiek dat na interventie is toegeleid naar vrijwilligerswerk, informele zorg, sociale activering of arbeid
 - De mate waarin individuele, kwetsbare burgers uit de doelgroep zijn geklommen op de participatieladder
 - Het percentage inwoners dat zich inzet voor de eigen wijk
 - De mate van gehechtheid aan de buurt
2. *Inwoners in een isolement zijn in beeld en worden bereikt en gestimuleerd om te participeren*
 - Het aantal kwetsbare inwoners met problematiek op het gebied van eenzaamheid en/of sociaal isolement dat in beeld is gebracht neemt toe
 - Het percentage ouderen dat zich eenzaam voelt stabiliseert
3. *Kwetsbare inwoners kunnen, zo nodig met een steuntje in de rug, langer blijven participatie en zelfstandig blijven wonen. Zij benutten hun eigen kracht, maken gebruik van hun sociale netwerk waardoor ze minder afhankelijk zijn van overheid en professionals (gesubsidieerde hulp)*
 - Het aantal kwetsbare personen met psychosociale, materiële of chronisch psychische problemen dat langer zelfstandig functioneert
 - Afname van gebruik van gemeentelijk geïndiceerde diensten (Persoonlijke Ondersteuning)
 - Vermindering van eenzaamheidsgevoel
4. *Kwetsbare inwoners vinden hun weg naar en kunnen gebruik maken van aanbod gericht op ontmoeting, ontspanning en activering*
 - Voldoende activiteiten in de buurt
 - De mate waarin inwoners activiteiten ondernemen in de buurt

3 Subsidies

Inleiding

In 2013 staat onze gemeente minder budget voor subsidiering ter beschikking dan de voorgaande jaren. In bijlage 1 vindt u het overzicht van de beschikbare middelen. Daarin zijn de noodzakelijke meerjaren bezuinigingen en het wegvallen van provinciale en rijksmiddelen vanaf 2013 verwerkt. Aan de andere kant voegen we extra rijksmiddelen aan het Wmo subsidieprogramma 2013 toe, te weten extra middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid.

Totale uitgaven Wmo subsidieprogramma 2013

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de totale subsidie die we per thema beschikbaar stellen. We benadrukken hierbij dat de thema's en betreffende doelgroepen elkaar overlappen. In de volgende hoofdstukken beschrijven we per thema de diensten die we subsidiëren.

Thema	Subsidie (€)
Aandachtskinderen en –gezinnen	7.068.991
Meervoudige problematiek	3.700.660
Participatie (inclusief vrijwilligersorganisaties)	4.570.609
Overige professionele diensten	1.374.858
Totaal	16.715.118

Vrijwilligersorganisaties leveren een waardevolle bijdrage in het participatieaanbod in onze stad, zoals sportactiviteiten, ontmoeting, cursussen en activiteiten gericht op recreatie en ontspanning. In bijlage 3 gaan we inhoudelijk hierop in. In een apart document – het Wmo subsidieprogramma 2013 vrijwilligersdeel – zijn alle subsidies aan vrijwilligersorganisaties opgenomen.

Overige diensten

Een deel van de gesubsidieerde diensten draagt bij aan de realisatie van outcome van meerdere thema's. Een goed voorbeeld is het maatschappelijk werk. Deze professionals ondersteunen bijvoorbeeld kwetsbare inwoners met *meervoudige problematiek* bij het verwerken van een echtscheiding. Daarnaast bieden ze opvoedingsondersteuning aan ouders uit een *aandachtsgezin*. In onderstaande tabel zijn deze diensten opgenomen.

Activiteit	Organisatie	Aanvraag (€)	Subsidie (€)
Maatschappelijk werk	LEVgroep	598.189	598.189
Sociale interactie en belangenbehartiging: opbouwwerk	LEVgroep	386.120	386.120
Sociaal raadsliedenwerk	LEVgroep	328.719	328.719
Buurtbemiddeling	LEVgroep	47.535	47.535
Telefonische en digitale hulpdienst	Sensor	2.880	2.592
Slachtofferhulp	Slachtofferhulp	23.557	11.703
Totaal		1.387.000	1.374.858

Toelichting op de tabel:

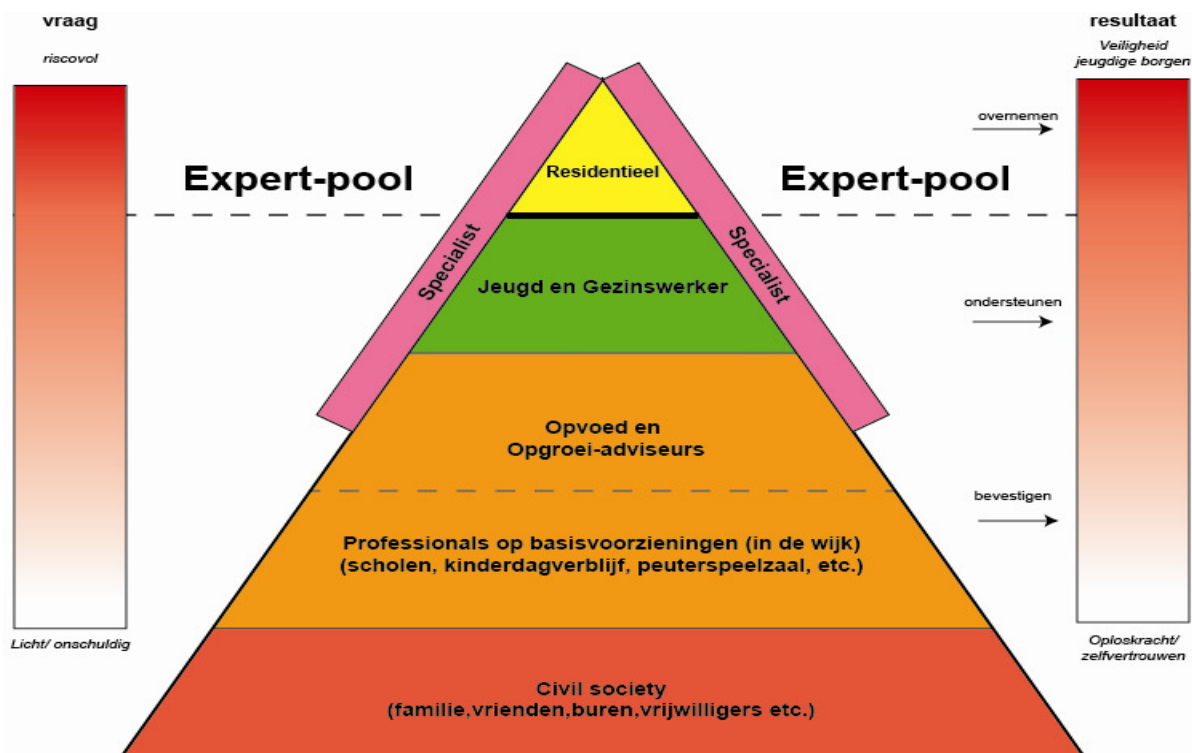
- In de subsidieaanvraag van de LEVgroep voor 2013 zijn de volgende bezuinigingen op overige diensten ten opzichte van 2012 meegenomen, te weten €100.000 opbouwwerk en een korting op efficiency (verlaging kostprijs) vanwege de fusie.
- Verschillende gemeenten leveren een financiële bijdrage aan de dienstverlening van Sensor. Daarnaast ontvangt deze organisatie op dit moment een substantiële provinciale subsidie. In 2013 bouwt de provincie deze subsidie af. In dit verband zijn de grote Brabantse gemeenten in overleg op welke wijze en onder welke condities de dienstverlening van Sensor gecontinueerd kan worden. In 2013 nemen de gemeenten hier een standpunt op in.

4 Thema Aandachtskinderen en -gezinnen

Inleiding

Ons jeugd beleid dient één centrale missie: ervoor zorgen dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien. Dit is in het belang van de jeugdigen en ouders én in het belang van onze samenleving. We willen immers dat jeugdigen opgroeien tot verantwoordelijke en zelfstandige burgers: burgers die actief deel uitmaken van de samenleving en zowel sociaal als economisch zelfredzaam zijn. Concreet betekent dit voor jongeren: meer aan het werk, meer op school, minder in detentie, minder in residentiële opvangvoorzieningen et cetera.

Verreweg de meeste kinderen ontwikkelen zich zonder problemen tot die verantwoordelijke en zelfstandige burgers. Voor een aantal van hen gaat dit niet vanzelf en is passende hulp of ondersteuning nodig. Hieronder lichten we – vanuit onze visie op de transitie jeugdzorg dat goed tot uitdrukking komt in het plaatje - de gewenste opbouw van de dienstverlening in jaar 2015 (beoogde ingangsdatum transitie jeugdzorg) toe. Kenmerken van deze visie zijn een sterke lokale basis en een smalle top voor de zeer specialistische zorg en residentiële voorzieningen. Deze smalle top moet niet worden gezien als eindstation. Deze voorzieningen kunnen tijdelijk nodig zijn voordat jeugdigen weer worden teruggeleid naar de lokale basis.

Afbakening thema en doelgroep

Welzijnswerk faciliteert pedagogische civil society

'It takes a village to raise a child'. Familie, vrienden en burens spelen een belangrijke rol bij de opvoeding van kinderen. Direct daarna komen sportverenigingen, scouting en andere civil societyorganisaties zoals jeugdorkesten en buurtverenigingen. De pedagogische civil society verwijst naar dat deel van de samenleving waar burgers (kinderen, jongeren, ouders en andere volwassenen) in vrijwillige verbanden de verantwoordelijkheid nemen voor een pedagogisch klimaat waarin het goed opvoeden en opgroeien is. Een buurtvereniging die een ouder-kind bijeenkomst organiseert. Een sportvereniging die jongeren opleidt tot coaches. Wij verwachten dat het welzijnswerk hen daarbij faciliteert. Denk aan het opbouwwerk, het jeugd- en jongerenwerk, de combinatiefunctionarissen.

Dienstverlening

Basisvoorzieningen signaleren en fungeren als startpunt cliëntroute

In het verlengde van de pedagogische civil society hebben we basisvoorzieningen in onze wijken. Denk aan het kinderdagverblijf, de peuterspeelzaal, de school, de buitenschoolse opvang (BSO), de consultatiebureaus. De beroepskrachten in deze basisvoorzieningen krijgen (voor zo ver zij deze nog niet hebben of pakken) naast hun reguliere taak (kinderopvang, vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijs verzorgen et cetera), een pedagogische taak. We verwachten van hen dat ze een bijdrage leveren aan het opvoeden en opgroeien en dat ze vanuit hun (vertrouwens)band met de jongeren en/of ouders dit ook bespreken. Zij nemen bij een niet-pluis gevoel verantwoordelijkheid en dat kan soms ook aanleiding zijn voor een melding Zorg voor Jeugd en/of Steunpunt Huiselijk Geweld/Kindermishandeling. Schiet eigen kennis of kunde tekort of zijn er signalen dat er meer aan de hand is dan roepen ze de "Opvoed- en Opgroeiadviseur (O&O-er)" erbij (zie verder op deze pagina).

Bepaalde dienstverlening (bijvoorbeeld jongerenwerk of opbouwwerk) is vooral in bepaalde wijken beschikbaar, omdat juist daar de pedagogische infrastructuur een steuntje in de rug kan gebruiken. Ander aanbod is vrij gelijkmatig beschikbaar over de gehele stad. Voor de drie verschillende leefgebieden van jongeren betekent dit het volgende:

1. *School/dagopvang*

Vanuit een landelijke bestuursafspraken is sinds 2012 extra budget toegekend voor verbetering van de kwaliteit van de voorzieningen voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), talentontwikkeling en verhoging van leerprestaties. De onderwijsinspectie ziet toe op naleving van de opgestelde kwaliteitseis en OCGH-advies, het basisonderwijs en Stichting Peuterspeelzalen / Spring geven uitvoering aan schakelklassen, het onderwijsachterstandenbeleid en VVE.

2. *Straat*

Gesubsidieerde jongeren(opbouw)werkers versterken de pedagogische infrastructuur van de wijk. Op dit moment zijn BJBBrabant en LEVgroep daarin de leveranciers van professionals die vaak met steun van vrijwilligers deze taak vormgeven. Deze professionals bouwen netwerken, onderhouden ze, en initiëren juist die thema's en activiteiten die de pedagogische infrastructuur verstrekken.

3. *Thuis*

Het consultatiebureau, de GGD maar ook het CJG sluiten met hun dienstverlening aan op de thuissituatie. Alleen de financiering van het consultatiebureau vindt u terug in dit programma. De financiering van de GGD vindt plaats via een gemeenschappelijke regeling en ook voor het CJG is een aparte insteek aan de orde (zie hieronder).

O&O-ers dichtbij, zijn aanspreekpunt voor en schakel naar alle jeugdzorg

Voor beroepskrachten en vrijwilligers die in de wijk en/of op de basisvoorziening te vinden zijn, zijn er vanuit de visie op de Transitie, zogenaamde O&O-er actief. O&O-ers zijn aanspreekpunt voor advies, om te sparren bij vragen of twijfels of voor praktische begeleiding. Zowel professionals, vrijwilligers, opvoeders en jongeren kunnen bij de O&O-er terecht.

In Helmond kennen we diverse professionals die al een informatie- en adviestaak hebben, bijvoorbeeld de schoolmaatschappelijk werker, de jeugdverpleegkundige of de wijkverpleegkundige van het consultatiebureau en/of de huidige CJG-medewerkers. De O&O-er is geen nieuwe professional maar het betreft vooral een taakverscherping. Hij is toegerust om een analyse te maken van de vraag en zijn inzet is vooral normaliseren en ontzorgen. Hij pakt zelf de enkelvoudige en eenvoudigere vragen op en schakelt voor andere vragen passende ondersteuning in: licht waar mogelijk, zwaar waar nodig.

- In 2013 maken we al een start met de ontwikkeling van de O&O-er. We koppelen aan elke basisschool één vaste functionaris die aanspreekpunt is en tevens schakelpunt naar de jeugdzorg. We beginnen met de capaciteit van het huidige CJG en betrekken het schoolmaatschappelijk werk PO en de jeugdverpleegkundigen van de GGD hierbij. Het bestaande volume aan dienstverlening houden we op niveau en het is de bedoeling om deze dienstverlening onder de CJG-vlag voort te zetten.
- Parallel hieraan beginnen we in 2013 met het ontmantelen van het centraal inlooppunt van het CJG in gezondheidscentrum Leonardus. Het CJG blijft wel telefonisch en via de mail en website op dezelfde manier bereikbaar. Deze functies brengen we op een andere plek onder.

Generalisten 'specialisten in het normale leven' die werken in sociale context (in gezin, thuis, in school)

Voor jongeren en/of hun gezinnen met complexe, meervoudige problemen zijn er vanuit de visie op de Transitie, zogenaamde Jeugd en gezinswerkers (J&G-ers) die werken volgens de uitgangspunten van

de integrale, gezinsgerichte aanpak (WrapAround Care). Waar mogelijk heeft de inzet van vrijwilligers of ervaringsdeskundigen die werken volgens de uitgangspunten van WrapAround Care de voorkeur. In Helmond kennen we diverse vormen van generalistische hulpverleners die zich op basis van de Wrap Around Care methode verder kunnen ontwikkelen in de richting van een J&G-er. We verwachten van deze (zie onderstaande) voorzieningen dat ze in 2013 – waar nodig - in toenemende mate gaan werken volgens de uitgangspunten van deze methode.

- Humanitas LEVgroep, BJ Brabant voeren voorzieningen uit (zoals match mentor, homestart, doorstart) waarbij vrijwilligers/ervaringsdeskundigen naast jongeren en/of ouders gaan staan. Participatie aan de maatschappij staat voorop, en dan gaat het om het begeleiden van de schoolloopbaan, van vrije tijd of van werk of van het gewone leven in het gezin. Professionals zorgen voor de werving van cliënten, en voor training en begeleiding van deze vrijwilligers.
- LEVgroep en BJ Brabant voeren voorzieningen uit waar professionals naast jongeren en/of hun gezinnen gaan staan, zoals AMW, gezinscoaches, etc.
- In 2013 wordt de pilot Jeugd en gezinswerk (Krachtteam) mogelijk verder uitgerold over de stad. De pilot met het Krachtteam zal vanuit de concrete praktijk richtlijnen ontwikkelen voor de beoogde J&G-ers. Dit kan ook in 2013 al gevolgen hebben voor de invulling van de bovenstaande professionele voorzieningen.

Specialisten die op afroep beschikbaar zijn

De gemeente is op dit moment verantwoordelijk voor het preventief jeugdbeleid en heeft nog geen taken op het terrein van de specialistisch jeugdzorg. Wel kennen we ook in het preventief jeugdbeleid voorzieningen die uitgevoerd worden door professionals met een specifieke expertise (zoals voorzieningen van de GGZ, Novadic-Kentron, HALT, maar ook specifieke trainingen of cursussen).

Subsidieaanvragen kunnen in het kader van de subsidierichtlijnen worden toegekend of afgewezen. In het overzicht zie u daarom ook de aanvragen bij hun eigen naam terug, en die namen roepen een vrij divers palet aan beelden op.

Waar het gaat om de toekenningen onderscheiden wij drie blokken van diensten:

1. Vaardigheidstrainingen (niet vrij toegankelijk)
2. Consultatie (naar professionals/vrijwilligers)
3. Selectieve preventie (naar ouders/jongeren)

Intensieve groepstrainingen (1) zijn vaak uitermate effectief in het herstel van de eigen kracht. Vooral basisscholen verwijzen via hun zorgstructuur bepaalde kinderen of ouders door naar een groepstraining. Hier werkt men gericht aan sociale weerbaarheid, specifieke inzichten/kennis en sociale vaardigheden van kinderen of ouders. De GGZ biedt consultatie aan (2) naar het onderwijs en via “kwetsbare kinderen” worden tal van netwerkpartners betrokken bij selectieve preventieactiviteiten voor kinderen/ouders. Bij Novadic-Kentron richt het veldwerk zich op jeugd (en ouders) (3) en zij dragen specifieke kennis over naar andere professionals en gemeenten (2).

Tijdens het overleg met de partners kwamen we tot het inzicht dat het goed zou zijn om het (toekomstige) CJG een stevige gidsfunctie en regierol te geven in de match tussen vraag en aanbod. Wij vragen onze partners om het CJG in 2013 actief te informeren over hun dienstverlening.

Resultaatafspraken

Resultaatafspraken met de organisaties baseren we op de geformuleerde outcome. De resultaten zijn in de subsidieaanvragen door organisaties genoemd. De volgende indicatoren zijn onder meer ter sprake:

- kengetallen (zoals onder meer aantal klanten, bereikte resultaten, ingezette uren, aantal vrijwilligers)
- de verhouding prijs en resultaat
- effectiviteit (bijvoorbeeld doorlooptijden opvang en duur woonbegeleiding)
- vorm en omvang van de diensten in relatie tot informele dienstverlening

Subsidies

In de tabel op de volgende pagina vindt u een overzicht van de gesubsidieerde diensten in 2013. In deze tabel zijn de bovenstaande uitgangspunten verwerkt.

Subsidie thema Aandachtskinderen en –gezinnen

Dienst	Schil	Organisatie	Aanvraag (€)	Subsidie(€)
Collectieve diensten				
Maatwerkproducten	collectieve dienst	Zorgboog	57.440	57.440
JGZ (Jeugd GezondheidsZorg)	collectieve dienst	Zorgboog	1.410.592	1.243.924
Digitaal dossier JGZ	collectieve dienst	Zorgboog		72.059
Voor- en Vroegschoolse Educatie / peuterspeelzaal 2013	collectieve dienst	Spring	2.202.054	2.202.054
Coördinatie en uitvoering onderwijsachterstanden beleid (OAB)	collectieve dienst	OCGHadvies	272.440	272.440
Schakelklassen	collectieve dienst	Basisonderwijs	397.000	397.000
Jongerenopbouwwerk	collectieve dienst	Bj Brabant	179.520	179.520
Shouf Kedemk	collectieve dienst	Bj Brabant	183.600	183.600
Individuele diensten				
JIP (Jongeren Informatie Punt)	individuele dienst/straat	Bj Brabant	135.329	135.329
Gezinscoach jeugd- en veiligheid	individuele dienst/straat	Bj Brabant	64.880	64.880
AJID (aanbod voor Alle Jongeren In Detentie)	individuele dienst/straat	Bj Brabant	85.013	85.013
JPP (Jeugd Preventie Programma)	individuele dienst/straat	Bj Brabant	172.908	152.908
Jongerenwerk	individuele dienst/straat	LEVgroep	518.964	518.964
Activerende begeleiding	individuele dienst/straat	LEVgroep	229.725	229.725
Match (maatjesproject)	individuele dienst/vrijwilliger	Humanitas	20.000	0
HomeStart	individuele dienst/vrijwilliger	Humanitas	113.403	113.403
Doorstart	individuele dienst/vrijwilliger	Humanitas	63.911	63.911
BOR (Begeleide OmgangsRegeling bij echtscheiding)	individuele dienst/vrijwilliger	Humanitas	20.000	0
Jeugd- en gezinswerk	individuele dienst/gezin	LEVgroep	177.433	177.433
Opvoedingsondersteuning maatschappelijk werk	individuele dienst/gezin	LEVgroep	145.856	145.856
Zorg voor jeugd (coördinatie en uitvoering)	individuele dienst/gezin	LEVgroep	103.503	103.503
Schoolmaatschappelijk werk Basisonderwijs	individuele dienst/school	LEVgroep	112.656	112.656
Schoolmaatschappelijk werk Voortgezet onderwijs	individuele dienst/school	LEVgroep	176.800	176.800
Specialistische diensten				
Sociale vaardigheidstraining Basisonderwijs	cursus/selectieve preventie	LEVgroep	26.110	26.110
Cursus waardevol communiceren met 'het kwetsbare kind'	cursus/selectieve preventie	Zorgboog	9.750	5.850
Zomercursus 'met plezier naar school'	cursus/selectieve preventie	GGD	6.300	6.300
Kinderen groeien gezond op	cursus/selectieve preventie	GGD	8.000	0

In gesprek met jongeren en kinderen	cursus/selectieve preventie	GGD	500	0
Kinderen en jongeren groeien gezond op	cursus/selectieve preventie	GGD	10.000	0
Halt	cursus/selectieve preventie	Halt	31.607	16.995
Jongeren, onderwijs en vrije tijd	specialistische dienst/selectieve preventie	NK	22.788	22.230
Lokaal Gezondheidsbeleid gericht op alcoholmatiging	specialistische dienst/selectieve preventie	NK	39.259	38.300
Veldverkenning (onderzoek)	specialistische dienst/onderzoek	NK	11.754	0
DIMS testservice (jongeren)	specialistische dienst	NK	7.996	0
Outreachend preventie-/veldwerk	specialistische dienst/selectieve preventie	NK	90.113	87.102
Lokale prioriteit	specialistische dienst/selectieve preventie	OHS*	74.900	74.900
Preventie kwetsbare kinderen (BOBP + KOPP + Piep)	specialistische dienst/selectieve preventie	GGZ	71.412	71.412
Deskundigheidsbevordering	specialistische dienst/consultatie	NK	12.234	11.934
Consultatie Voortgezet onderwijs	specialistische dienst/consultatie	GGZ	28.190	19.440
Totaal			7.293.940	7.068.991

*Overleg Helmondse Schoolbesturen

Toelichting op de tabel:

- In de aanvraag van de LEVgroep voor 2013 is de bezuiniging op opvoedingsondersteuning van €15.000 (ouderkamer) meegenomen.
- Voor het aanbod veldverkenning en DIMS testservice van Novadic-Kentron en verschillende trainingen van de GGD stellen we geen subsidie beschikbaar aangezien deze in mindere mate behoren tot de basisvoorzieningen en/of niet primair bijdragen aan ondersteuning van de doelgroep.
- De diensten Match en BOR van Humanitas subsidiëren we niet aangezien andere partners een concurrerend voorstel hadden, respectievelijk de verwachte vraag hiernaar gering is.

5 Thema Meervoudige problematiek

Inleiding

De rol en de verantwoordelijkheid van de gemeente voor een sluitend ondersteunings- en begeleidingsaanbod voor inwoners met meervoudige problematiek neemt de komende jaren toe. Eén van de redenen is de decentralisatie van de functie begeleiding uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). De beschikbare middelen hiervoor nemen tegelijk af.

Deze uitgangspositie vraagt om nieuwe concepten. Generalistische professionals die naast vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en mantelzorgers in wijkgerichte netwerken met burgers samenwerken. Deze aanpak is in voorgaande al beschreven.

Afbakening thema en doelgroep

Het thema Meervoudige problematiek omvat de Wmo prestatievelden 7, 8 en 9. De (beleids)uitvoering hiervan is vastgelegd in de documenten 'Doorontwikkeling Regionaal Kompas Peelregio 2012-2015' en 'Alle daklozen één plan en één traject'.

De hoofddoelstellingen van het Regionaal Kompas zijn:

- zo zelfstandig mogelijke huisvesting
- redelijke gezondheid
- voldoende bestaansmogelijkheden (inkomen, sociaal netwerk)
- zinvolle dagbesteding

De doelgroep van het kompas bestaat uit inwoners uit de Peelregio² die moeite hebben zelfstandig te leven vanwege een combinatie van problemen en daardoor dak- of thuisloos zijn of dreigen te geraken. Het betreft volwassen burgers boven 18 jaar. De aanpak huiselijk geweld en de integrale aanpak van woonoverlast vallen onder dit thema.

De trajectplanbenadering is het instrument dat we inzetten om deze doelstellingen te behalen. Uitgangspunt daarbij is een persoonsgerichte aanpak in een multidisciplinaire setting.

Dienstverlening

De dienstverlening binnen dit thema omvat drie productgroepen: preventie, toeleiding en ondersteuning. Sommige diensten kenmerken zich door elementen van meerdere productgroepen. We kiezen voor een pragmatische indeling.

Preventie

We scharen de verschillende vormen van woonbegeleiding onder preventie omdat deze ambulante begeleidingsvorm opname in een residentiële setting voorkomt. Dit sluit aan bij onze visie: lichte en kortdurende ondersteuning waar dat kan. Wij verlangen van onze partners dat zij zich nadrukkelijk inspannen voor een snelle doorstroom naar lichtere vormen van ondersteuning.

Ten aanzien van preventie op het vlak van verslavingsproblematiek (Novadic-Kentron) kiezen we voor selectieve preventie met evidence-based methodes.

Toeleiding

Voor de toeleiding naar passende zorg kijken we nadrukkelijk naar financieringsmogelijkheden van verzekerde zorg. Vanuit het Wmo subsidieprogramma vindt toeleiding naar geïndiceerde of verzekerde hulpverlening plaats door het steunpunt huiselijk geweld en bemoeizorg.

Ondersteuning

Vanaf het najaar 2012 doorloopt de gemeente samen met de maatschappelijke kernpartners een zogenoemd lean-traject. De inzet hierbij is een meer klantgerichte, effectieve en efficiënte aanpak binnen de maatschappelijke opvang. Dit vernieuwingstraject kan leiden tot verschuivingen in het (gesubsidieerde) dienstenaanbod.

Een zinvolle (arbeidsmatige) dagbesteding voor deze doelgroep maakt deel uit van de kerndoelstelling van het Regionaal Kompas. Bezuinigingen op de budgetten van Wmo en participatie en de

² Helmond als centrumgemeente en de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren.

decentralisatie van de AWBZ nopen wellicht tot heroverweging of een andere aanpak. In 2013 verlengen we de subsidie aan de Jobfactory eenmalig. De besluitvorming hierover vindt buiten het Wmo subsidieprogramma plaats. De uitkomsten van het lean-traject en de nadere uitwerking zal naar verwachting resulteren in een vernieuwde aanpak voor 2014 en verder.

Bezuiniging

Op de Wmo prestatievelden 7, 8 en 9 is voor 2013 een structurele (door)korting van toepassing ter hoogte van €665.000. Deze bezuiniging is voor het grootste deel gerealiseerd door de sluiting van de dag- en nachtopvang 'De Oversteek' en een overdracht van preventiediensten van de GGZ Oost Brabant (GGZ) naar de 1ste lijn binnen bestaande budgetten (LEVgroep en huisartsen). Tot slot bekijken we met de organisaties de mogelijkheden om het dienstenpakket te bekostigen uit alternatieve financieringsbronnen zoals onder meer de AWBZ, de Zorgverzekeringswet en middelen van Justitie.

Resultaatafspraken

Resultaatafspraken met de organisaties baseren we op de geformuleerde outcome. De resultaten zijn in de subsidieaanvragen door organisaties genoemd. De volgende indicatoren zijn onder meer ter sprake:

- kengetallen (zoals onder meer aantallen klanten, opvangplaatsen uren dienstverlening)
- klanttevredenheid → tweejaarlijks door Stichting Maatschappelijke Opvang (SMO) en Novadic-Kentron (N-K)
- de verhouding prijs en resultaat
- effectiviteit (bijvoorbeeld doorlooptijden opvang en duur woonbegeleiding)
- herkomst klanten (regiofunctie)
- vorm en omvang van de diensten in relatie tot informele dienstverlening, zoals eigen kracht, inzet van netwerk klant en vrijwilligers
- verantwoordelijkheidsladder participatieladder

Subsidies

In de tabel op de volgende pagina vindt u een overzicht van de gesubsidieerde diensten in 2013. In deze tabel zijn de bovenstaande kanttekeningen en uitgangspunten verwerkt. De laatste kolom geeft weer welk totaalbudget we inzetten op de blokken preventie, toeleiding en ondersteuning.

Subsidie thema Meervoudige problematiek

Blok	Schil	Dienst/product	Organisatie	Aanvraag (€)	Subsidie(€)	Subsidie(€) (blok)
Preventie	Collectieve dienst	GRIP informatiewinkel	GGZ OB	23.970	18.050	507.510
		Individueel dienst	Consultatie	GGZ OB	8.415	
	Individueel dienst	woonbegeleiding basis (50 plaatsen)	SMO	334.350	334.350	
		woonbegeleiding intensief (12 plaatsen)	SMO	133.740	133.740	
		Woonbegeleiding licht (7 plaatsen)	SMO	18.004	18.004	
Toeleiding	Individuele dienst	Integrale aanpak woonoverlast	LEVgroep	189.121	189.121	1.374.654
		Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG)	LEVgroep	524.900	476.000	
		SHG bijdrage GGZ	LEVgroep	59.242	59.242	
		SHG Time-out woning	LEV	25.156	25.156	
		SHG Time-out woning	SMO	25.659	0	
	Collectieve dienst	SHG Carrouselgroep (aanbod voor plegers)	Recl. Ned.	52.430	30.000	
		Individuele dienst	SHG bijdrage jeugdprostitutie/loverboys	LEVgroep	14.506	
	Individuele dienst	Bemoeizorg	N-K	200.914	196.349	
			GGZ OB	272.903	260.000	
		Centrale intake, directe hulp en diagnose (380 cliënten)	SMO	141.563	138.786	
		Aanmeldspreekuur	N-K	37.281	0	
Ondersteuning	Individuele dienst	Passantenverblijf (6 plaatsen)	SMO	113.100	102.000	1.818.496
		Dak- en thuislozenzorg (19 plaatsen)	SMO	427.272	427.272	
		Crisis- en vrouwenopvang 1 ^e fase (22 plaatsen)	SMO	452.012	443.146	
		Crisis- en vrouwenopvang 2e fase (27 plaatsen)	SMO	419.985	411.750	
		Zwerfjongeren: kamers met kansen (15 plaatsen)	SMO	267.195	261.960	
		Opvang tienermoeders (4 plaatsen)	SMO	71.776	70.368	
		Training Zelfstandig Wonen (10 plaatsen)	SMO	104.040	102.000	
Totaal				3.917.534	3.700.660	

Toelichting op de tabel:

- In de subsidieaanvragen van SMO, Novadic-Kentron en de GGZ is een deel van de bezuinigingen op de Wmo prestatievelden 7, 8 en 9 al verwerkt.
- De producten GRIP informatiewinkel en Integrale aanpak woonoverlast zijn alleen op Helmond gericht; ook inwoners van de andere Peelgemeenten kunnen gebruik maken van de overige producten.
- De financiering van de trajectregie daklozen en nazorg ex-gedetineerden is niet in het Wmo subsidieprogramma opgenomen omdat het geen subsidie- maar inkooprelatie betreft.

- De afgelopen jaren is incidenteel extra ingezet op de ondersteuning van slachtoffers van jeugdprostitutie en loverboys door het steunpunt huiselijk geweld van de LEVgroep. Vanaf 2013 vindt de ondersteuning niet meer op projectbasis plaats, maar maakt onderdeel uit van de reguliere aanpak van relationeel geweld vanuit het Steunpunt Huiselijk Geweld.
- In 2012 is geen subsidie beschikbaar gesteld voor het aanmeldspreekuur van Novadic-Kentron. Ook in 2013 streven we ernaar dat deze dienstverlening wordt bekostigd vanuit de zorgverzekering van cliënten.

6 Thema Participatie

Inleiding

Een belangrijke doelstelling van de Wmo is het scheppen van een omgeving waarin mensen zich zoveel mogelijk zelfstandig redden en aan de samenleving deelnemen.

Participatie kent verschillende vormen zoals (vrijwilligers)werk, mantelzorg, deelname aan activiteiten, ontmoeting, maar ook deelname aan lotgenotencontact of zelfhulp zijn vormen waarin inwoners deelnemen aan de samenleving.

Onze inwoners zijn niet enkel consument. In voorgaande noemden we al het belang van de (gesubsidieerde) vrijwilligersorganisaties. Veel inwoners dragen als producent bij aan het sociaal-cultureel, recreatief en sportaanbod van deze organisaties. In bijlage 3 van dit programma en het separate Wmo subsidieprogramma 2013 vrijwilligersdeel kunt u meer lezen over de ondersteuning van vrijwilligers en de subsidies aan de vrijwilligersorganisaties.

Het uitgangspunt is dat alle inwoners een bijdrage leveren aan de samenleving. We gaan daarbij uit van wederkerigheid en eigen verantwoordelijkheid. We stellen dat alle inwoners kwaliteiten en talenten bezitten en participatiewensen hebben. Het merendeel van onze inwoners heeft daarbij geen ondersteuning nodig. Voor degenen die wel (tijdelijke) steun nodig hebben is deze beschikbaar.

Afbakening thema en doelgroep

In de praktijk zijn mensen vanwege (lichte) beperkingen mogelijk niet zelfstandig actief. Beperkingen zijn van lichamelijke, geestelijke of verstandelijke aard. Maar ook ouderen, alleenstaande moeders, mantelzorgers, mensen met een gering inkomen en/of schulden of inwoners met een taalachterstand kunnen hun leefomstandigheden als beperking ervaren om mee te doen. Ze lopen het risico sociaal geïsoleerd te raken.

Het thema Participatie richt zich op het bevorderen van deelname van – met name – inwoners met lichte beperkingen. De doelgroep waarbij sprake is van complexe problematiek valt onder het thema Meervoudige problematiek of Aandachtskinderen en -gezinnen.

In de toekomst doen in toenemende mate doelgroepen met matige tot zware beperkingen een beroep op gemeentelijke ondersteuning (vanwege de decentralisatie van de functie begeleiding uit de AWBZ). In het licht van deze ontwikkelingen is het van belang dat de verschillende welzijnsorganisaties en zorgaanbieders zich meer aan elkaar verbinden.

Dienstverlening

Onze stad beschikt over veel participatiemogelijkheden, deels gesubsidieerd vanuit de gemeente, zoals sport, ontmoeting, cursussen, vrijwilligerswerk, maatjesprojecten, et cetera.

De dienstverlening binnen het thema is gericht op het creëren van randvoorwaarden voor dit aanbod en het wegnemen van belemmeringen tot participatie. De dienstverlening staat in het teken van het benutten van het potentieel aan vrijwilligers, ondersteunen van actieve vrijwilligers en het wegnemen van drempels tot deelname aan het beschikbare aanbod vanwege beperkingen.

Kwaliteiten en talenten van inwoners willen we nadrukkelijker inzetten door vrijwilligerswerk en actief burgerschap te bevorderen en mantelzorgers te ondersteunen. Ook deelname aan participatieaanbod van kwetsbare inwoners willen we stimuleren. Niet alleen voorkomen we hiermee sociaal isolement en eenzaamheid. Het versterkt bovendien het gevoel van eigenwaarde van mensen, maakt het leven zinvol en verhoogt de gezondheidsbeleving.

Inwoners die (tijdelijk) niet zelfstandig actief zijn, bieden we professionele ondersteuning. Een optimale inzet van informele zorg, collectief aanbod vóór individueel, licht en kortdurend waar mogelijk en bevorderen van eigen kracht en vergroten van zelfredzaamheid staan daarbij centraal. De inwoner met zijn vraag (achter de vraag) staat centraal en de professional levert maatwerk vanuit een flexibele, proactieve houding. Innovatie en creativiteit zijn belangrijk evenals de inzet van bewezen effectieve methoden. Wat telt is het resultaat. Onze visie op dienstverlening en Welzijn Nieuwe Stijl levert hier adequate handvatten voor.

Resultaatafspraken

Resultaatafspraken met de organisaties baseren we op de geformuleerde outcome en de resultaten die in de subsidieaanvragen zijn opgenomen. De volgende indicatoren zijn dan onder meer ter sprake: Vrijwilligers- en professionele organisaties werken integraal samen.

- kengetallen (zoals aantallen vrijwilligers, deelnemers)
- klanttevredenheid
- zichtbare optimale inzet eigen kracht en sociale netwerken
- verhouding prijs en resultaat
- vorm en omvang van de diensten in relatie tot informele dienstverlening

Subsidies

In de tabel op de volgende pagina vindt u een overzicht van de subsidies op het thema participatie die we in 2013 beschikbaar stellen

We kiezen ervoor om diensten en producten binnen dit thema te ordenen in een aantal blokken.

Binnen de volgende blokken is samenwerking tussen maatschappelijke organisaties van belang:

- participatieaanbod / begeleiding / ondersteuning
 - uitgevoerd door vrijwilligers
 - uitgevoerd door professionals
- ondersteuning door mantelzorgers

Verder hebben we een verschil gemaakt tussen collectieve en individuele diensten. Tot slot hebben we het beheer van wijkaccommodaties opgenomen binnen dit thema omdat deze een belangrijk instrument vormen voor de uitvoering van activiteiten.

Subsidie thema Participatie

Blok	Schil	Diensten/producten	Organisatie	Aanvraag (€)	Subsidie (€) (blok)
Vrijwilligers	Collectief	Activiteiten	Vrijw. Org.	1.680.174	1.570.388
Professionals	Collectief	Inzet combinatiefuncties sport	JIBB	619.940	611.696
Professionals	Collectief	Beheer wijkaccommodaties en tienerhuis	LEVgroep	1.047.035	1.047.035
Mantelzorg	Individueel	Mantelzorg: vrijwillige thuiszorg	LEVgroep	169.819	169.819
		Mantelzorg: info, advies en cliëntondersteuning		173.566	173.566
	Collectief	Bijeenkomsten allochtone mantelzorgs CVA	Zorgboog	1.430	0
	Individueel	Specialistische mantelzorgondersteuning		16.250	10.000
Vrijwilligers	Collectief	Vrijwilligersondersteuning: organisaties en burgers	LEVgroep	124.048	124.048
		Vrijwilligersondersteuning: kwetsbare inwoners participeren		270.422	269.422
		Vrijwilligersondersteuning: toeleiden participatie kwetsbaren		155.560	155.560
	Collectief	Zelfhulp en lotgenotencontact	ZHNW	46.033	38.730
	Individueel	Samen wandelen in de wijk	GGD	16.000	0
Professionals en vrijwilligers	Individueel	Zorg en gemaksdiensten voor kwetsbare inwoners	LEVgroep	210.000	150.000
	Collectief	Kwartiermaken	GGZ OB	45.441	0
		't Trefpunt in de Pannehoeve	Zorgboog	12.480	0
		Aksent, vrije tijd en vorming	ORO	10.500	0
		Inloophuizen	Savant Zorg	68.640	0
		Vrije Tijd en Vorming (VTV)	MEE	5.431	4.888
		Informele zorg	MEE	18.660	0
Professionals	Individueel	Maatschappelijk makelen (Vrijwilligerscentrale)	LEVgroep	200.000	200.000
	Individueel	Case-management bij beginnende dementie	Savant Zorg	9.408	0
	Collectief	Woontussenvoorziening		457	457
		Ruilwinkel	Humanitas	10.000	10.000
		Wijksteunpunten	Woonpartners	26.820	26.000
		Alzheimer café	Alzheimer nl	17.850	9.000
	Individueel	kortdurende oppasservice	Zorgboog	1.300	0
		Persoonsalarmering		8.000	0
Totaal					4.570.609

Toelichting op de tabel:

- In de aanvragen van de LEVgroep voor 2013 zijn onder meer de volgende bezuinigingen ten opzichte van 2012 meegenomen: €150.000 op het beheer van jongerenaccommodaties en €37.000 op het participatieaanbod gericht op ouderen.
- Voor de Zorg- en gemaksdiensten stellen we €60.000 minder beschikbaar dan door de LEVgroep is aangevraagd. Eind 2012 werken we een plan uit om deze korting op te vangen. Op dit moment denken we aan de volgende wijzigingen: een verhoogde inzet van vrijwilligers, stagiaires en (reeds gefinancierde) professionals. Bovendien zoeken we naar alternatieve financieringsbronnen, zoals stagefondsen, sponsoring en subsidiestromen.
- Humanitas vroeg een hogere subsidie aan voor de Ruilwinkel. In het kader van het Wmo subsidieprogramma stellen we hiervoor €10.000 ter beschikking. Het resterende bedrag financieren we buiten het Wmo subsidieprogramma om, te weten uit het Armoedebeleid en bijzonder bijstand.
- De besluitvorming over de aanvraag van de GGZ-OB met betrekking tot 'kwartiermaken' vindt plaats buiten het Wmo subsidieprogramma.
- Stichting Zelfhulpnetwerk stellen we in 2013 €4.000 extra subsidie beschikbaar in vergelijking met 2012 voor het stimuleren en ondersteunen van zelfhulp en lotgenotencontact voor (ex)cliënten van professionele organisaties als GGZ, Novadic-Kentron, SMO en LEVgroep (zie thema meervoudige problematiek). Het achterliggende doel is om informele zorg en formele zorg beter op elkaar te laten aansluiten. We gaan ervan uit dat goed georganiseerde informele zorg en ondersteuning leidt tot een afname van de vraag naar professionele hulpverlening. Voor de bekostiging staan de professionele organisaties een klein deel van de subsidie af. Informeel/formeel aansluiting.
- Binnen het thema participatie honoreren we verschillende subsidieaanvragen niet of slechts gedeeltelijk aangezien het nieuwe diensten betreft en ze onvoldoende aansluiten bij de gemeentelijke visie of outcome of (fors) hoger zijn dan de toegekende bedragen in voorgaande jaren.

Bijlage

Bijlage 1 Overzicht totaalsubsidie per professionele organisatie

Organisatie	Subsidie 2012	Subsidie 2013
LEVgroep	6.0139.853	5.890.579
Alzheimer nl	10.000	9.000
SMO	2.735.816	2.443.376
Novadic-Kentron	727.011	355.915
GGZ	435.542	372.268
GGD	7.425	6.300
Savant Zorg / woontussenvoorzieningen	953	457
Zorgboog	1.422.897	1.389.273
Stichting Woonpartners	26.000	26.000
Stichting Slachtofferhulp	13.003	11.703
Stichting Zelfhulpnetwerk	34.453	38.730
Humanitas	278.337	187.314
Sensor	2.880	2.592
MEE	5.431	4.888
BJ Brabant (en stichting JPP)	991.750	801.250
Stichting Halt Oost-Brabant	31.359	16.995
OCGH advies	126.160	272.440
Besturen basisonderwijs	397.000	397.000
Overleg Helmondse Schoolbesturen	niet in programma	74.900
ROC ter AA	52.000	0
Stichting Peuterspeelzalen Spring	2.202.054	2.202.054
Jeugd in beweging brengen (JIBB)	605.115	611.696
Reclassering Nederland	47.772	30.000
Diverse vrijwilligersorganisaties	1.680.174	1.569.885

Bijlage 2 Subsidies vrijwilligersorganisaties

Het vrijwilligerswerkbeleid

Het vrijwilligerswerkbeleid is een belangrijke pijler van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De hoofddoelstelling is om het stedelijke potentieel aan vrijwilligers optimaal te benutten. We streven ernaar om inwoners enthousiast te maken en diversiteit in het vrijwilligersbestand te ontwikkelen op basis van leeftijd, sociale en etnische achtergrond en opleidingsniveau. Ons beleid kent twee subdoelstellingen:

1. ondersteunen van vrijwilligersorganisaties ten einde vrijwilligersorganisaties zelf in staat te stellen haar vrijwilligers te binden en nieuwe vrijwilligers te vinden.
2. stimuleren van maatschappelijk betrokken ondernemen zodat meer bedrijven het lokale vrijwilligerswerk ondersteunen bijvoorbeeld door zelf de handen uit de mouwen te steken.

Bij de noodzakelijke bezuinigingen ontzien we de vrijwilligersorganisaties zoveel als mogelijk. We passen een korting van 5% op activiteiten toe, enkel als organisaties in staat blijken om de activiteiten op een andere manier gefinancierd of tegen lagere kosten te kunnen voortzetten. Samen met organisaties die daarbij knelpunten ervaren gaan we op zoek naar oplossingen. Een inventarisatie leert dat het merendeel van de organisaties in staat blijkt om deze korting op te vangen.

Ondersteuning en waardering vrijwilligers

Zonder de inzet van vrijwilligers komt het welzijn van veel van onze inwoners onder druk te staan. Het is ondenkbaar dat bijvoorbeeld sportverenigingen, muziekverenigingen, buurthuizen, de scouting zonder de inzet van vrijwilligers kunnen blijven draaien. De ondersteuning en waardering voor onze vrijwilligers is dan ook zeer groot. De LEV groep vervult in Helmond een makelaarsfunctie voor vrijwilligerswerk. Er is een breed pakket aan producten beschikbaar. Voor meer informatie verwijzen wij naar het deel professioneel welzijnswerk van het subsidieprogramma. In het bijzonder noemen we de Beursvloer Helmond. De Beursvloer is een informele ontmoetingsplaats voor bedrijven, lokale overheden, serviceclubs, scholen, vrijwilligers- en maatschappelijke organisaties. Voor maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties is de Beursvloer een uitgelezen kans om gerichte ondersteuning te krijgen van het bedrijfsleven. Tevens kan de Beursvloer leiden tot duurzame samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en organisaties.

Sportbeleid

In 2013 wordt de Strategische Sportnota 2013-2020 opgeleverd. Deze sportnota is kaderstellend voor het sportbeleid in de gemeente inclusief een uitgewerkt uitvoeringsprogramma en randvoorwaarden. Er wordt vooral ingezoomd op de lokale situatie, wat speelt er, hoe pakken we de knelpunten aan, in welke volgorde en welke investeringen heeft het sportklimaat in Helmond nodig?

Accommodatiebeleid

In de programmabegroting van 2011 legde de gemeenteraad een bezuinigingstaak op van € 150.000 op het accommodatiebeleid (te realiseren vanaf 2013).

De raad besloot vervolgens om de notitie Heroverweging maatschappelijke accommodaties uit te voeren. Dit betekent dat het inrichten van een Accommodatie Servicebureau (ter ondersteuning van de accommodaties) niet wordt ingericht. Daarnaast zijn inmiddels de jongerenaccommodaties Jovic en 't Badhuis gesloten. Het Tienerhuis in Brouwhuis heeft voortaan een stedelijke functie. Tot slot streven we ernaar om de beschikbare ruimte beter en multifunctioneel in te zetten. Dit uitgangspunt geldt voor al het gemeentelijk vastgoed, waaronder ook de scoutinggebouwen en gemeentelijke gebouwen van sportverenigingen. Verenigingen met activiteiten voor en door wijkbewoners maken zoveel als mogelijk kosteloos gebruik van de gesubsidieerde wijkaccommodaties. Daarmee vervallen de huursubsidies aan deze verenigingen.

Het besluit heeft consequenties voor verschillende accommodaties en organisaties, waaronder IVN, buurtvereniging 't Hoogeind, buurtvereniging de Bloemenwijk en de verenigingen Bombardon (SSKOH) en Genesis.

Zowel de activiteiten van deze verenigingen als de inzet van de vele vrijwilligers die deze activiteiten mogelijk maken, zijn zeer waardevol voor onze stad. We streven ernaar om alle activiteiten voort te zetten en zijn samen met de betrokkenen op zoek naar de beste oplossing. Voorbeelden van

alternatieve locaties zijn zoals gezegd de centrale wijkaccommodaties, maar eveneens scoutinggebouwen, poppodium Lakei, het Stadshobbycentrum, schoolgebouwen en gebouwen van sportverenigingen.

Totaal uitgaven vrijwilligerswerk 2013

In onderstaande tabel vindt u een totaaloverzicht van de subsidies die we aan de verschillende vrijwilligersorganisaties verstrekken.

In het aparte document Wmo subsidieprogramma 2013 vrijwilligersdeel staat op een rij welke subsidies de afzonderlijke vrijwilligersorganisatie ontvangen. Dit vrijwilligersdeel is op aanvraag bij de gemeente te ontvangen. In totaal zijn ruim 150 vrijwilligersorganisaties in onze stad actief zijn.

Beleidssterrein	Subsidie 2012 (€)	Subsidie 2013 (€)
Ouderenorganisaties	64.645	60.664
Jeugd- en jongerenorganisaties	377.798	374.068
Gehandicaptenorganisaties	24.161	24.968
Buurt- en wijkorganisaties	69.912	40.196
Vrijwillig sociaal cultureel werk	841.776	854.773
Overig vrijwillig welzijnswerk	13.705	5.948
Overig vrijwillig welzijnswerk algemeen	40.997	41.468
Vrijwillige sportorganisaties	247.180	168.303
Totaal	1.680.174	1.570.388